

ВПЛИВ ДИНАМІКИ ВАЛЮТНОГО КУРСУ НА ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ

Валютний курс - важливий фінансово-економічний індикатор і елемент міжнародних валютних відносин. Зміна рівня валютного курсу має значний вплив на показники та стан державного бюджету України. Обмінний курс державного бюджету — це лише технічний показник, призначений для перерахунку показників доходів та видатків, виражених в іноземній валюті, у гривню.

Уразі, якщо гривня покаже у наступному році послаблення значніше, ніж закладено у бюджет, може виникнути необхідність посеред року просити Верховну Раду внести відповідні зміни до державного бюджету. Тому логічно, що для уникнення такої ситуації Міністерство фінансів іде шляхом неоптимістичних сценаріїв. Це означає, що уряд підходить до цього показника, як до технічного інструменту.

Показник курсу, який уряд закладає в державний бюджет, розраховується Міністерством економічного розвитку і торгівлі, а не Національним банком, хоча звісно, НБУ подає уряду свої прогнози щодо монетарних показників. Враховуючи це, а також той факт, що прогноз є технічним показником, він не є і не може бути цільовим для НБУ.

В Україні діє режим плаваючого курсоутворення, тобто курс формується під дією ринкових сил. Це дозволяє економіці України швидко знаходити рівновагу під час зміни внутрішніх та зовнішніх умов, і мінімізує можливість різких курсових коливань. Завдання НБУ — пом'якшити значні коливання обмінного курсу, аби ринок міг спокійно знайти баланс. Робиться це, насамперед, для виконання ключових функцій НБУ із досягнення цінової та фінансової стабільності.

НБУ спеціально утримується від будь-яких заяв щодо прогнозу обмінного курсу, оскільки це може створити хибне враження, ніби Національний банк

має курсові цілі. А це може вплинути на рішення учасників ринку та, як наслідок, викривити ринкове курсоутворення.

Державний бюджет на 2020 рік Верховна Рада ухвалила в листопаді минулого року. Доходи бюджету встановлено на рівні 1,93 трлн грн, витрати – 1,180 трлн. грн, курс гривні – 27,5 грн за доллар. Під час складання документа про бюджет минулого 2019 року було закладено курс гривні до долара на рівні 29,4 грн/\$, але середній офіційний курс гривні протягом семи місяців 2019 року становив 26,66 грн/\$. Значне посилення гривні суттєво вплинуло на конкурентноспроможність українських експортів і призвело до невиконання дохідної частини бюджету.

Основними факторами, які впливають на валютний курс є: темп інфляції, стан платіжного балансу, дефіцит державного бюджету, ВВП- основний індикатор стану національної економіки, рівень реальних процентних ставок, ступінь використання певної валюти на євrorинку і в міжнародних розрахунках, ступінь розвитку фондового ринку, який є конкурентом валютного ринку.

Національний банк повинен вдаватись до жорсткішого валютного регулювання основних елементів валютної системи, з метою забезпечення досягнення загальнонаціональних інтересів та гарантування економічної стабільності та безпеки держави. Але при цьому, регулятивні заходи не повинні гальмувати законний розвиток суб'єктів валютних відносин і не повинні суперечити міжнародним вимогам та стандартам ведення валютної діяльності.

Список використаних джерел

1. Козакевич О.А. Видатки державного бюджету та рівновага валютного ринку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Documents/Downloads/216-217-1-PB.pdf>
2. Статистичні матеріали Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>.
3. <https://minfin.com.ua/2019/10/07/39303579/>